

Başvuru Numarası : 2024/221
Toplantı Tarihi/Sayısı : 22.8.2024/44
Karar Numarası : 2024/854
Başvuran : K. C.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, hakkında yapılan yargılamada yeterli incelemenin yapılmaması nedeniyle tutukluluğunun haksız yere devam ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, 24/3/2020 tarihinden bugüne kadar yaklaşık dört senedir yargılandığı dava kapsamında tutuklu olduğunu, kendisine isnat edilen kasten öldürme suçunu işlemediğini, söz konusu suçla bir ilgisinin bulunmadığının olaya ilişkin kamera kayıtlarının incelenmesi halinde ortaya çıkacağını, gerçek suçlunun bu kayıtlarda açıkça belli olmasına rağmen haksız bir biçimde tutuklu bulunduğunu, kamera kayıtlarının incelenmesi için ilgili makamlara çok sayıda dilekçe göndermesine rağmen kendisine bir yanıt verilmediğini iddia etmekte ve mağduriyetinin giderilmesi için Kurumumuzun girişimlerde bulunmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Yargı yetkisi" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

4. Anayasa'nın "Mahkemelerin bağımsızlığı" başlıklı 138'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Hakimler görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. ..."

5. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

“... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek araştırmak karara baēlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasaēı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara baēlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) zgrlēinden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara baēlamak ve sonuçlarını takip etmek ...”

7. 6701 sayılı Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin dördüncü fıkrası şyledir:

“Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktıēı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

8. 24/11/2017 tarih ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru konusu teşkil etmeyecek işlem ve kararlar” başlıklı 40’ıncı maddesi şyledir:

“(1) Yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler, Hkimler ve Savcılar Kurulu kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktıēı işlemler başvurunun konusu olamaz.”

9. Mezkr Yönetmelik’in “n incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi şyledir:

“(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediēi, ... ) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara baēlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, ... yönlerinden incelenir.”

10. Mezkr Yönetmelik’in “Gereēeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şyledir:

“(1) n inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediēi, ayrımcılık yasaēı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadıēının tespiti açısından incelenebilirliēin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gereēeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) n inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliēi esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları tařımadıēının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gereēeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEēERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılıēın önlenmesi ile bu ilkeler doērultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara baēlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasaēı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara baēlamak ve sonuçlarını takip etmek, zgrlēinden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal nleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara baēlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Bununla birlikte başvuru, başvuranın, kasten öldürme suçundan yargılandıēı davada, Mahkemenin olaya ilişkin kamera kayıtlarını incelememesi nedeniyle haksız yere ceza infaz kurumunda tutuklu olarak bulunduēu, gerçek suunun kamera kayıtlarında mevcut olduēu iddiası ile maēduriyetinin giderilmesi talebine ilişkin olup söz konusu talebin istinaf ve temyiz aşamasında st derece mahkemeleri önünde ileri sürülmesi gerekmektedir.

14. Anayasa’nın 9’uncu ve 138’inci maddelerinde; yargı yetkisinin münhasıran mahkemelerin uhdesinde olduēu ve bu yetkinin kullanılmasıyla ilgili hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremeyeceēi, tavsiye ve telkinde bulunamayacaēı hükme baēlanmışır.

15. 6701 sayılı Kanun’un 17’nci maddesinde, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerin başvuru konusu olamayacaēı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 40’ıncı maddesinde ise, yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile yargı organlarında görülmekte olan uyuşmazlıkların Kurumun görev alanına girmeyeceēi düzenlenmiştir.

16. Başvuranın dilekçesi, yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında; iddia ve taleplerinin yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemlerden olduğu, yargılama yapma görevinin münhasıran mahkemelere ait olduğu, 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 40'inci maddesi gereği başvuru konusu teşkil etmeyecek işlemler arasında yer alan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu sebeple kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

22/8/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aışan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye